

EU Consumer Law Acquis Compendium

Legislation

Romania (RO) Nr. 9

Click on the blue text parts in order to retrieve information on the EC law background

Full name and/or number of the statute (in original language):

Lege nr. 193 din 6 noiembrie 2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori

Translation of the name:

Law no. 193 of 6 November 2000 on unfair terms in contracts between sellers and consumers

Reference in Official Journal (if appropriate):

Monitorul Oficial al României, Partea I, cu numărul 712 din data de 8 noiembrie 2000

Date of coming into force:

10.12.2000

Subsequent amendments:

Law no. 161/2010

Text:

LEGE nr. 193 din 6 noiembrie 2000*) privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori - Republicare

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Orice contract încheiat între comercianți și consumatori pentru vânzarea de bunuri sau prestarea de servicii va cuprinde clauze contractuale clare, fără echivoc, pentru înțelegerea cărora nu sunt necesare cunoștințe de specialitate.

(2) În caz de dubiu asupra interpretării unor clauze contractuale, acestea vor fi interpretate în favoarea consumatorului.

EU Consumer Law Acquis Compendium

Legislation

Romania (RO) Nr. 9

Click on the blue text parts in order to retrieve information on the EC law background

(3) Se interzice comercianților stipularea de clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.

Art. 2

(1) Prin consumator se înțelege orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale.

(2) Prin comerciant se înțelege orice persoană fizică sau juridică autorizată, care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale, precum și orice persoană care acționează în același scop în numele sau pe seama acesteia.

Art. 3

(1) Prevederile prezentei legi se aplică și bonurilor de comandă sau bonurilor de livrare, biletelor, tichetelor și altora asemenea care conțin stipulări sau referiri la condiții generale prestabilite.

(2) Clauzele contractuale prevăzute în temeiul altor acte normative în vigoare nu sunt supuse dispozițiilor prezentei legi.

CAPITOLUL II: Drepturile și obligațiile părților contractante

Art. 4

(la data 29-apr-2009 Art. 4 din capitolul II a se vedea jurisprudenta Decizia nr. 682 din 29-apr-2009)

(1) O clauză contractuală care nu a fost negociată direct cu consumatorul va fi considerată abuzivă dacă, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, creează, în detrimentul consumatorului și contrar cerințelor bunei-credințe, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților.

(2) O clauză contractuală va fi considerată ca nefiind negociată direct cu consumatorul dacă

EU Consumer Law Acquis Compendium

Legislation

Romania (RO) Nr. 9

Click on the blue text parts in order to retrieve information on the EC law background

aceasta a fost stabilită fără a da posibilitate consumatorului să influențeze natura ei, cum ar fi contractele standard preformulate sau condițiile generale de vânzare practicate de comercianți pe piața produsului sau serviciului respectiv.

(3)Faptul că anumite aspecte ale clauzelor contractuale sau numai una dintre clauze a fost negociată direct cu consumatorul nu exclude aplicarea prevederilor prezentei legi pentru restul contractului, în cazul în care o evaluare globală a contractului evidențiază că acesta a fost prestabilit unilateral de comerciant.

Dacă un comerciant pretinde că o clauză standard preformată a fost negociată direct cu consumatorul, este de datoria lui să prezinte probe în acest sens.

(4)Lista cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezenta lege redă, cu titlu de exemplu, clauzele considerate ca fiind abuzive.

(5)Fără a încălca prevederile prezentei legi, natura abuzivă a unei clauze contractuale se evaluează în funcție de:

a)natura produselor sau a serviciilor care fac obiectul contractului la momentul încheierii acestuia;

b)toți factorii care au determinat încheierea contractului;

c)alte clauze ale contractului sau ale altor contracte de care acesta depinde.

(6)Evaluarea naturii abuzive a clauzelor nu se asociază nici cu definirea obiectului principal al contractului, nici cu calitatea de a satisface cerințele de preț și de plată, pe de o parte, nici cu produsele și serviciile oferite în schimb, pe de altă parte, în măsura în care aceste clauze sunt exprimate într-un limbaj ușor inteligibil.

Art. 5

În cazul contractelor standard preformulate, comerciantul are obligația să remită, la cerere, oricărei persoane interesate un exemplar din contractul pe care îl propune.

Art. 6

EU Consumer Law Acquis Compendium

Legislation

Romania (RO) Nr. 9

Click on the blue text parts in order to retrieve information on the EC law background

Clauzele abuzive cuprinse în contract și constatate fie personal, fie prin intermediul organelor abilitate prin lege nu vor produce efecte asupra consumatorului, iar contractul se va derula în continuare, cu acordul consumatorului, numai dacă după eliminarea acestora mai poate continua.

Art. 7

În măsura în care contractul nu își mai poate produce efectele după înlăturarea clauzelor considerate abuzive, consumatorul este îndreptățit să ceară rezilierea contractului, putând solicita, după caz, și daune-interese.

CAPITOLUL III: Organele abilitate pentru constatarea contravențiilor și soluționarea litigiilor

Art. 8

Controlul respectării dispozițiilor prezentei legi se face de reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, precum și de specialiști autorizați ai altor organe ale administrației publice, potrivit competențelor.

Art. 9

Organele de control efectuează verificări la sesizarea persoanelor prejudiciate prevăzute la art. 2 alin. (1) sau din oficiu.

Art. 10

Comercianții au obligația de a prezenta organelor de control, în original, contractele încheiate cu consumatorii.

Art. 11

Organele de control abilitate încheie procese-verbale prin care se consemnează faptele constatate cu ocazia verificărilor făcute, precum și articolele din lege încălcate de comerciant.

Art. 12

Procesul-verbal se transmite, după caz, la judecătoria în a cărei rază teritorială s-a săvârșit fapta sau în a cărei rază teritorială contravenientul își are domiciliul sau, după caz, sediul.

Art. 13

(1) Instanța, în cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract, aplică sancțiunea contravențională conform art. 16 și dispune, sub sancțiunea daunelor, modificarea clauzelor contractuale, în măsura în care contractul rămâne în ființă, sau desființarea acelu

EU Consumer Law Acquis Compendium

Legislation

Romania (RO) Nr. 9

Click on the blue text parts in order to retrieve information on the EC law background

contract, cu daune-interese, după caz.

(2) În caz contrar, instanța va anula procesul-verbal întocmit.

Art. 14

Consumatorii prejudiciați prin contracte încheiate cu încălcarea prevederilor prezentei legi au dreptul de a se adresa organelor judecătorești în conformitate cu prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă.

Art. 15

În cazul în care părțile contractante aleg ca lege aplicabilă contractului legea unui stat care nu face parte din Uniunea Europeană, iar contractul are o strânsă legătură cu teritoriul României sau cu al altor state membre ale Uniunii Europene și în cazul în care prezenta lege are prevederi mai favorabile pentru consumator, se vor aplica acestea din urmă.

CAPITOLUL IV: Sancțiuni

Art. 16

(1) Constituie contravenție, în măsura în care fapta nu este săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerată infracțiune, încălcarea interdicției stipulate la art. 1 alin. (3) și se sancționează cu amendă de la 200 lei la 1.000 lei.

(2) Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 27-29.

CAPITOLUL V: Dispoziții finale

Art. 17

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pe aceeași dată, orice dispoziții contrare se abrogă.

Prezenta lege transpune prevederile Directivei Consiliului 93/13/CEE din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOCE) nr. L 95 din 21 aprilie 1993.**)

*) Republicată în temeiul prevederilor art. V lit. m) din titlul III al Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monito-

EU Consumer Law Acquis Compendium

Legislation

Romania (RO) Nr. 9

Click on the blue text parts in order to retrieve information on the EC law background

rul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.014 din 20 decembrie 2006.

**) Mențiunea privind transpunerea normei comunitare a fost introdusă prin Legea nr. 363/2007.

ANEXĂ: LISTA cuprinzând clauzele considerate ca fiind abuzive

(1) Sunt considerate clauze abuzive acele prevederi contractuale care:

a) dau dreptul comerciantului de a modifica unilateral clauzele contractului, fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract.

Prevederile acestei litere nu se opun clauzelor în temeiul cărora un furnizor de servicii financiare își rezervă dreptul de a modifica rata dobânzii plătită de către consumator ori datorată acestuia din urmă sau valoarea altor taxe pentru servicii financiare, fără o notificare prealabilă, dacă există o motivație întemeiată, în condițiile în care comerciantul este obligat să informeze cât mai curând posibil despre aceasta celelalte părți contractante și acestea din urmă au libertatea de a rezilia imediat contractul.

Prevederile acestei litere nu se opun, de asemenea, clauzelor prin care comerciantul își rezervă dreptul de a modifica unilateral clauzele unui contract cu durată nedeterminată, în condițiile în care comerciantul are obligația de a-l informa pe consumator, printr-o notificare prealabilă transmisă în termen rezonabil, pentru ca acesta din urmă să aibă libertatea de a rezilia contractul;

b) obligă consumatorul să se supună unor condiții contractuale despre care nu a avut posibilitatea reală să ia cunoștință la data semnării contractului;

c) obligă consumatorul să își îndeplinească obligațiile contractuale, chiar și în situațiile în care comerciantul nu și le-a îndeplinit pe ale sale;

d) dau dreptul comerciantului să prelungească automat un contract încheiat pentru o perioadă determinată, prin acordul tacit al consumatorului, dacă perioada limită la care acesta putea să își exprime opțiunea a fost insuficientă;

e) dau dreptul comerciantului să modifice unilateral, fără acordul consumatorului, clauzele privind caracteristicile produselor și serviciilor care urmează să fie furnizate sau termenul de livrare a unui produs ori termenul de executare a unui serviciu;

f) dau dreptul comerciantului să constate unilateral conformitatea produselor și serviciilor furnizate cu prevederile contractuale;

g) dau dreptul exclusiv comerciantului să interpreteze clauzele contractuale;

h) restrâng sau anulează dreptul consumatorului să pretindă despăgubiri în cazurile în care comerciantul nu își îndeplinește obligațiile contractuale;

i) obligă consumatorul la plata unor sume disproporționat de mari în cazul neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către acesta, comparativ cu pagubele suferite de comerciant;

j) restrâng sau anulează dreptul consumatorului de a denunța sau de a rezilia unilateral contractul, în cazurile în care:

- comerciantul a modificat unilateral clauzele prevăzute la lit. e);

- comerciantul nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale;

- comerciantul a impus consumatorului, prin contract, clauze referitoare la plata unei sume fixe în cazul denunțării unilaterale;

(la data 22-iul-2010 alin. (1), litera J. din anexa 1 modificat de Art. II din Legea 161/2010)

EU Consumer Law Acquis Compendium

Legislation

Romania (RO) Nr. 9

Click on the blue text parts in order to retrieve information on the EC law background

k)exclud sau limitează răspunderea legală a comerciantului în cazul vătămării sau decesului consumatorului, ca rezultat al unei acțiuni sau omisiuni a comerciantului privind utilizarea produselor și serviciilor;

l)exclud dreptul consumatorului de a întreprinde o acțiune legală sau de a exercita un alt remediu legal, solicitându-i în același timp rezolvarea disputelor în special prin arbitraj;

m)permit în mod nejustificat impunerea unor restricții în administrarea probelor evidente de care dispune consumatorul sau solicitarea unor probe care, potrivit legii, fac obiectul unei alte părți din contract;

n)dau dreptul comerciantului să transfere obligațiile contractuale unei terțe persoane - agent, mandatar etc., - fără acordul consumatorului, dacă acest transfer servește la reducerea garanțiilor sau a altor răspunderi față de consumator;

o)interzic consumatorului să compenseze o datorie către comerciant cu o creanță pe care el ar avea-o asupra comerciantului;

p)prevăd că prețul produselor este determinat la momentul livrării sau permit vânzătorilor de produse ori furnizorilor de servicii dreptul de a crește prețurile, fără ca, în ambele cazuri, să acorde consumatorului dreptul de a anula contractul în cazul în care prețul final este prea mare în raport cu prețul convenit la momentul încheierii contractului.

Prevederile acestei litere nu se opun clauzelor de indexare a prețurilor, atât timp cât sunt legale, cu condiția ca metoda prin care prețurile variază să fie descrisă în mod explicit;

r)permit comerciantului obținerea unor sume de bani de la consumator, în cazul neexecutării sau finalizării contractului de către acesta din urmă, fără a prevedea existența compensațiilor în sumă echivalentă și pentru consumator, în cazul neexecutării contractului de către comerciant;

s)dau dreptul comerciantului să anuleze contractul în mod unilateral, fără să prevadă același drept și pentru consumator;

t)dau dreptul comerciantului să înceteze contractul încheiat pentru o durată nedeterminată fără o notificare prealabilă rezonabilă, cu excepția unor motive întemeiate.

Prevederile acestei litere nu se opun clauzelor prin care furnizorul de servicii financiare își rezervă dreptul de a dispune în mod unilateral încetarea unui contract încheiat pe o perioadă nedeterminată și fără o notificare prealabilă în cazul unui motiv întemeiat, cu condiția ca furnizorul să fie obligat să informeze imediat celelalte părți contractante.

(2)Dispozițiile alin. (1) lit. a), p) și t) nu sunt aplicabile în cazul:

a)tranzacțiilor cu valori mobiliare, instrumentelor financiare și altor produse sau servicii, în cazul în care prețul este legat de fluctuațiile cotației bursiere sau ale indicelui bursier ori ale unei rate de schimb pe piața financiară, pe care vânzătorul sau furnizorul nu le poate controla;

b)contractelor pentru cumpărarea sau vânzarea de devize, cecuri de călătorie, ordine de plată internaționale emise în devize sau alte instrumente de plată internaționale.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 305 din data de 18 aprilie 2008